

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalovaném zaplacení v záhlaví uvedené částky jakožto přiměřeného zadostiučinění za nezákonně vedené trestní stíhání. Žalobce ve svých tvrzeních uvedl, že na základě usnesení o zahájení trestního stíhání Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha I ze dne 12. 5. 2014, č.j. [REDAKCE] bylo proti jeho osobě zahájeno trestní stíhání pro trestný čin vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne [REDAKCE] byl žalobce vzat do vazby. Tato vazba byla započítána od [REDAKCE]. Žalobce byl z vazby propuštěn na základě rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne [REDAKCE] za současného přijetí slibu, a to dne 7. 7. 2014. Obvodní soud pro Prahu 1 pak rozsudkem ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. [REDAKCE] zprostil žalobce obžaloby. Následně k podání stížnosti státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1, Městský soud v Praze usnesením ze dne 15. 3. 2015 tuto stížnost zamítl. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 25. 3. 2015. Žalobce má za to, že v souvislosti s nezákonně vedeným trestním stíháním došlo k negativním dopadům do jeho sociálního, profesního, rodinného života a do jeho zdravotního stavu. Žalobce upozornil na to, že byl několik měsíců vazebně stíhán. Mezi jeho obchodními partnery během krátké doby rozšířila zpráva, že byl vzat do vazby. Zakázky, které se měly na základě již uzavřených smluv realizovat, se v důsledku vzetí do vazby nekonaly. Rovněž nedošlo k podpisu některých již připravených smluv s obchodními partnery. V souvislosti s vazebním trestním stíháním došlo k přerušení podnikatelských aktivit žalobce. Fakticky všichni obchodní partneři, kteří do té doby s žalobce spolupracovali či obchodovali, tyto své aktivity bez dalšího ukončili. Tato situace se nezlepšila ani po zprošťujícím rozsudku a většina obchodních partnerů již nechtěla mít nic společného s člověkem, který byl trestně stíhán pro tak závažný zločin, jakým je vydírání. V souvislosti s trestním stíháním tak ustaly veškeré podnikatelské aktivity žalobce, resp. obchodní společnosti, kterou zastupoval. Vzhledem k poškození dobré pověsti žalobce ve svém okolí se stal žalobce ve svém oboru prakticky nezaměstnatelný. Žalobce působil v postavení [REDAKCE] [REDAKCE]. Jeho osoba byla známa v širokém okruhu podnikatelů, kteří se zabývali obdobnou obchodní činností. Žalobce v rámci podnikatelské činnosti této společnosti disponoval celou řadou obchodních kontaktů v zahraničí, zejména pak v [REDAKCE] [REDAKCE] či na [REDAKCE]. Většina těchto obchodních kontaktů byla v souvislosti s trestním řízením ukončena. V důsledku vedeného trestního stíhání se od žalobce odvrátila část příbuzných a celá řada známých či kamarádů. Došlo tak k sociálnímu vyloučení a marginalizaci žalobce. Tento stav trvá do současné doby. Pobyt ve vazbě měl pro žalobce nepříznivý dopad do jeho zdravotního stavu. Proti žalobci byl v průběhu vazby uplatňován zvláštní bezpečnostní režim, žalobce byl vždy spoután jak na rukou, tak i na nohou. Během svého pobytu v cele předběžného zadržení žalobce přišel o zub, kdy se mu v souvislosti s nedostatkem odpočinku zatočila hlava a upadl. Následkem pádu pak došlo k vyražení předního zubu. Po propuštění z vazby musela být žalobci provedena výměna i dalších zubů, a to právě v příčinné souvislosti s vyražením zubu v průběhu zadržení. Žalobce byl také v průběhu výkonu vazby umístěn na společnou celu s osobou, u které byla zjištěna hepatitida typu B. Došlo tak k reálnému ohrožení jeho

zdraví, což byla pro žalobce mimořádně silná stresová situace. U žalobce se rozvinula posttraumatická stresová porucha, žalobce má značné zdravotní problémy, zejména psychického charakteru, spočívající v nespavosti či častém probouzení se během noci. Dále se u žalobce projeví i další příznaky, jakými je [REDAKCE] což se před jeho zadržením neprojevovalo. Žalobce také upozornil, že nezákonně vedené trestní stíhání trvalo více jak 10 měsíců, kdy po celou tuto dobu byl nucen snášet shora popsané negativní důsledky, které mu způsobily nemajetkovou újmu, jež přetrvávají do současné doby. Žalobce proto požaduje žalovanou částku za adekvátní vzhledem k délce trestního stíhání a s ohledem na nevratný negativní dopad do psychiky žalobce a do jeho pověsti v podnikatelských a pracovních aktivitách.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že nesporně skutečnost, že žalobce u něj uplatnil nárok na nemajetkovou újmu v celkové výši 1,000.000 Kč, která mu měla vzniknout v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 1, pod sp. zn. [REDAKCE] dne 24. 9. 2015. Žalovaný nesporně žalobní tvrzení ohledně zahájení trestního stíhání, vzetí žalobce do vazby a ukončení trestního stíhání v souvislosti se zprošťujícím rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že je dán ve věci odpovědností titul v podobě nezákonně vydaného rozhodnutí ve smyslu ust. § 7 odst. 1 a ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Žalovaný pak žalobci poskytl přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou výkonem vazby ve výši 50.400 Kč, tedy za dobu, kdy žalobce byl ve vazbě tj. od [REDAKCE] do [REDAKCE] v denním odškodném ve výši 700 Kč, tedy celkem za 72 dní vazby, v částce 50.400 Kč, kterou žalovaný žalobci poskytl. Tuto skutečnost mu pak sdělil stanoviskem ze dne 24. 5. 2016. Současně žalovaný žalobci vyslovil omluvu za nezákonně vedené trestní stíhání. Žalovaný vyslovil závěr, že každé trestní stíhání může zasáhnout do života stíhané osoby s větší či menší intenzitou. Dále žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3076/2012 a ze dne 29. 6. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1684/2010, z nichž vyplývá, že peněžní satisfakce připadá v úvahu jen tehdy, pokud by morální satisfakce nebyla způsobené nemajetkové újme adekvátní. Žalovaný proto považuje vyslovenou omluvu za dostačující zadostiučinění vzniklé nemajetkové újmy, kdy žalobce ani neuvádí takové skutečnosti, pro které by mohlo dojít k přehodnocení stanoviska žalovaného. Za poskytnutí zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu co do výkonu vazby pak žalovaný žalobci poskytl již shora zmíněnou částku 50.400 Kč.

Mezi účastníky řízení nebyla sporná skutečnost, že proti žalobci bylo usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha I, SKPV, odbor obecné kriminality – 1, OOK dne [REDAKCE] č. j. [REDAKCE] zahájeno trestní stíhání pro spáchání zločinu vydírání podle ust. § 175/1,2 písm. b) trestního zákoníku. Žalobce byl v souvislosti se zahájením trestního stíhání vzat do vazby, kdy tato vazba byla započítána od [REDAKCE]. Z vazby byl žalobce propuštěn na svobodu dne [REDAKCE] na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1. Žalobce byl posléze rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. [REDAKCE] ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2015,

sp. zn. [REDACTED] podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu zproštěn obžaloby. Řízení pravomocně skončilo dne 25. 3. 2015. Žalobce se se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonně vedeného trestního stíhání ve výši 1,000.000 Kč obrátil dne 24. 9. 2015 na žalovaného, kdy tento žalovaný po projednání nároku shledal, že je ve věci dán odpovědnostní titul ve smyslu ust. § 7 odst. 1 a ust. § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. a žalobci poskytl přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou výkonem vazby ve výši 50.400 Kč, tj. celkem za 72 dnů výkonu vazby částku ve výši 700 Kč/den. Za nezákonně vedené trestní stíhání se pak žalobci omluvil, což považoval jako přiměřenou satisfakci. Toto žalobci sdělil stanoviskem ze dne 24. 5. 2016. Jelikož tyto skutkové okolnosti byly mezi účastníky řízení nesporné, vzal je soud za svá skutková zjištění ve smyslu ust. § 120 odst. 3 o.s.ř.

Soud provedl dokazování smlouvou o [REDACTED], čestným prohlášením ze dne 8. 5. 2017, smlouvou o obchodní spolupráci a partnerství ze dne 5. 5. 2014, smlouvou o zprostředkování obchodu ze dne 6. 5. 2014, dopisem ze dne 7. 5. 2014 (angličtina, ruština) s překladem, projektem [REDACTED] ze 7. 11. 2013, dále výslechem svědkyně G [REDACTED] M [REDACTED], J [REDACTED] H [REDACTED], R [REDACTED] P [REDACTED], J [REDACTED] Ř [REDACTED]. Z těchto provedených důkazů vzal soud za prokázané, že v důsledku trestního stíhání žalobce s ním ukončili obchodní styky obchodní partneři, kteří s ním před tím pravidelně obchodovali. Také v důsledku trestního stíhání nedošlo k uzavření některých kontraktů, k jejichž realizaci mělo v dohledné době dojít. Jednalo se například o [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]. Tyto obchody žalobce zprostředkoval. Žalobce vykonával funkci [REDACTED] dále se zabýval kovovýrobou, která byla zaměřená na [REDACTED]. V důsledku vzetí do vazby a následně vedeného trestního stíhání proti žalobci se tyto kontrakty neuskutečnily a obchodní partneři s žalobcem nechťeli již nadále spolupracovat. Skutečnost, že žalobce byl vzat do vazby a následně trestně stíhán, se rozšířila v okolí města [REDACTED] kde žalobce žil a v [REDACTED]. V obou těchto místech žalobce vykonával svoji podnikatelskou činnost. Tyto skutečnosti byly prokázány zejména svědeckou výpovědí svědkyně M [REDACTED], která s žalobcem spolupracovala na některých obchodních zakázkách, svědka R [REDACTED] P [REDACTED] který s žalobcem vykonával podnikatelskou činnost, svědka Ř [REDACTED] jež vykonával pro žalobce právní služby a svědka H [REDACTED], jakožto bývalého obchodního partnera žalobce, který potvrdil, že s žalobcem již nadále nechťel obchodně spolupracovat jako doposud (tj. do doby zahájení trestního stíhání). V důsledku trestního stíhání také došlo k narušení přátelských vztahů žalobce a občanských vztahů s okolím, kdy se od žalobce odvrátila převážná část dlouhodobých kamarádů. Také většina obyvatel žijících v [REDACTED] měli k žalobci negativní reakce, hovořili o něm, pomlouvali jej, v podstatě se na něj dívali „skrz prsty“. Žalobce v důsledku trestního stíhání výrazně zhubl, ztratil energii a chuť do života, trestní stíhání nesl po psychické stránce špatně. Z těchto svědeckých výpovědí však soud neměl za prokázané, že pro vedené trestní stíhání se od žalobce odvrátil jeho bratr, který s ním přestal komunikovat. Tuto informaci měli svědci, kteří o ní hovořili, toliko zprostředkovanou. Také svědkyně M [REDACTED] v tomto směru hovořila o tom, že před trestním stíháním jezdili k bratru žalobce na návštěvu 1x za dva týdny, od doby trestního stíhání pak bratra žalobce neviděla. Uvedla však, že neví, co bylo příčinou ochladnutí vztahů.

Z výsledku žalobce vzal soud za prokázané, že trestní stíhání i výkon vazby špatně snášel, cítil nesoustředěnost, začal trpět žaludečními problémy, bolestí hlavy, nespavostí, obavami. Pro tyto obtíže vyhledal odbornou pomoc – [REDAKCE]. V době trestního stíhání také byl podrážděný, nepřiměřeně reagoval, nebyl schopen pracovní činnosti. V době, kdy začalo trestní stíhání, podnikal, měl obchodní firmu, která se zabývala kovovýrobou, zaměřenou na [REDAKCE] také dělal prokuristu společnosti [REDAKCE]. Pomáhal této právnické osobě shánět zakázky, projektovou dokumentaci, konstrukční návrhy apod. Zajistil několik zakázek, které se měly realizovat v [REDAKCE] byl pověřen prodejem pozemku [REDAKCE]. K těmto již zmíněným kontraktům v důsledku jeho trestního stíhání nedošlo. Reakce lidí na jeho osobu byly negativní, kdy ho ignorovali, přestali jej zdravit, obchodní společnosti s ním pak nechťely již spolupracovat. Z tohoto důvodu, když před tím podnikal v okolí [REDAKCE] a [REDAKCE] přesunul své podnikání do Prahy, a to od poloviny roku 2015. Přátelé, které měl v podobě party, jež jezdila na společné koncerty, výlety apod., se od něj odvrátili, zpět do komunity jej nepřijali a přestali se s ním stýkat. Pokud jde o přerušení kontaktu s jeho bratrem v důsledku trestního stíhání, neměl soud tuto skutečnost z jeho výpovědi za prokázanou, když žalobce v rámci zhoršení vztahů popisoval i majetkové vypořádání po zemřelém otci, přičemž nebylo zřejmé, zda k rozkolu mezi ním a bratrem došlo toliko pouze v důsledku trestního stíhání, popř. pro další okolnosti. Žalobce k prokázání této skutečnosti navrhl výslech svého bratra, který měl vypovídat o zásahu do jeho rodinného života, danou rozkolem jejich vztahu, avšak žalobce od výsledku tohoto svědka upustil. Soud proto nemohl mít za prokázané, že k rozkolu jejich vztahu došlo pouze a jen v příčině s jeho trestním stíháním žalobce. Vazbu žalobce také špatně snášel, zejména proto, že musel - pakliže byl někam přemísťován – chodit v poutech, s řetězy na rukách i na nohách. V cele s ním byl drogový dealer, který měl dva typy žloutenky, což pro něj bylo stresující. Také v důsledku pádu v cele předběžného zadržení, přišel o zub. Návštěvy měl 1x za 14 dnů, hygienu bylo možné vykonávat 1x týdně.

Z lékařské zprávy ze dne 2. 8. 2017 vzal soud za prokázané, že žalobce je v psychiatrické péči od podzimu roku 2015 pro [REDAKCE]. Za příčinu depresí pak žalobce udával události širšího rámce, tj. vedené trestní stíhání, podnikatelské a vztahové selhání, ekonomickou situaci, současné neuspokojivé zaměstnání a současně vedené řízení o odškodnění. Žalobci proto při návštěvě dne 1. 8. 2017 byla opětovně nasazena medikace [REDAKCE].

Na základě provedeného dokazování má soud za prokázaný následující skutkový stav. Proti žalobci bylo usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha I, SKPV, odbor obecné kriminality – 1, OOK ze dne 12. 5. 2014 zahájeno trestní stíhání pro spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku. Žalobce v souvislosti se zahájením trestního stíhání byl vzat do vazby, kterou vykonal od [REDAKCE] do [REDAKCE]. Žalobce byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. 12. 2014, sp.zn. [REDAKCE] ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2015, sp. zn. [REDAKCE] podle § 226 písm. a) trestního

řádu zproštěn obžaloby. Trestní stíhání u žalobce vyvolalo stav nejistoty, stresu, podrážděnosti, somatických problémů v podobě bolesti hlavy, nespavosti, žaludečních problémů. V této souvislosti žalobce vyhledal odbornou pomoc psychiatra a začal užívat [REDAKCE]. Vedené trestní stíhání vešlo v obecnou známost ve městě [REDAKCE], kde žalobce bydlel a podnikal, a dále ve městě [REDAKCE], kde žalobce podnikal. Žalobci se ze strany okolí dostalo negativních reakcí. V důsledku trestního stíhání se od žalobce odvrátili obchodní partneři, nedošlo k realizaci některých kontraktů a následně i po skončení trestního stíhání již s žalobcem odmítali spolupráci. Žalobce z tohoto důvodu a rovněž z důvodu negativních reakcí od spoluobčanů, odešel bydlet a podnikat do Prahy. Od žalobce se také odvrátili jeho kamarádi, s kterými se před tím běžně stýkal a trávil volný čas. Zásah do osobního života v podobě narušení rodinných vztahů s bratrem, nebyl prokázán. Žalobce se se svým nárokem na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání obrátil na žalovaného, který konstatoval, že v řízení došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, za což se žalobci omluvil a poskytl žalobci na přiměřeném zadostiučinění za výkon vazby částku ve výši 50.400 Kč (700 Kč/den x 72 dnů výkonu vazby). Toto pak žalobci sdělil svým stanoviskem ze dne 24. 5. 2016.

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že soudní judikaturou, navazující na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1Cz 6/90, publikovaný pod číslem 35 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1991, byl s pomocí extenzivního výkladu zákona konstituován v souvislosti se zahájením (vedením) trestního stíhání, již neskončilo pravomocným odsouzením, nejen nárok na náhradu škody (majetkové újmy), ale i odškodnění újem nemajetkové povahy vztahovaných jak k tzv. nezákonnému (v odškodňovacím smyslu), trestnímu stíhání, tak i omezení osobní svobody (trestně stíhané osoby, typicky vazbou), v jeho rámci. Stejně tak není mezi účastníky sporu o tom, že rozsudek zprošťující obžaloby podle ust. § 226

písm. a) trestního řádu, je právě jedním z těch rozhodnutí, jež ruší účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání ve smyslu odškodňovacího zákona (pouze pro jeho účely) „nezákonným“ čímž zakládá nejen nárok na náhradu škody, ale jak zmíněno, i odškodnění nemajetkové újmy ve smyslu ust. § 1, 2 a násl. zákona. Uvedené právo nemá pouze ten (zjednodušeně řečeno), kdo si zahájení trestního stíhání (či vazbu) zavinil sám, ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno, jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost, nebo že trestný čin byl amnestován. Existenci jakýchkoliv shora uvedených skutečností vylučující odpovědnostní titul (tj. zejména zavinění žalobce na zahájení trestního stíhání proti jeho osobě, anebo vzetí do vazby) žalovaný ani netvrdil. Odpovědnostní titul představovaný nezákonným či „nedůvodným“ trestným stíháním ve smyslu ust. § 8 odst. 1, ust. § 7 odst. 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., je tedy ve věci nepochybně dán. Žalobce proto ve smyslu shora citovaných zákonných ustanovení má nárok na náhradu nemajetkové újmy, která mu v souvislosti s trestním stíháním vznikla.

Pokud se jedná o existenci odpovědnostního předpokladu, představovaného vznikem (nemajetkové, morální) újmy, je zde situace složitější, neboť újma na straně poškozeného se nepresumuje (na rozdíl od nepřiměřené délky řízení, což platí i v případě vazby) a musí být prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postižena a šlo by tedy o notorietu, kterou dokazovat netřeba (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 255/2009, ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 428/2012. Vznik imateriální újmy (jakkoliv je trestní stíhání spojeno s jistým individuálním „diskomfortem“ trestně stíhaných osob, viz např. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV ÚS 428/2005), není na místě presumovat, ale prokazovat a stejně tak intenzitu (případně) újmy odůvodňující peněžní odškodnění. Na rozdíl od žalovaného pak soud dospěl k závěru, podle toho, jak žalobce vymezil svá skutková tvrzení, že částku, která byla předmětem této žaloby, nárokuje toliko z důvodu zásahu do osobnostních sfér z důvodu nezákonně vedeného trestního stíhání, nikoli z důvodu zásahu do osobnostních sfér v důsledku výkonu vazby. I sám žalovaný se ve svém vyjádření vymezil tak, že žalobci v důsledku vydání nezákonného rozhodnutí vznikla nemajetková újma, kterou však je možné odškodnit formou morální satisfakce, tzn. omluvou, kterou žalobci z tohoto důvodu poskytl. Za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou vazebním stíháním žalobci poskytl shora uvedené finanční zadostiučinění. Soud má však za to, že žalobce finanční zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou vazebním stíháním nežádal, žádal toliko relativně zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu v důsledku zásahu do osobnostních práv pro nezákonně vedené trestního stíhání. V tomto směru žalobce svou žalobu, resp. žalobní tvrzení ani nerozčleňoval, tedy nežádal odškodnění z těchto dvou možných odpovědnostních titulů, nýbrž toliko z titulu jediného. Soud proto při stanovení formy a výše odškodnění vycházel z již ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR (srov. zejména rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 2357/2010 ze dne 11. 1. 2012, či sp. zn. 30 Cdo 914/2011 ze dne 31. 5. 2012), jež formuluje zásadní závěr, že „při úvaze o formě a výši odškodnění za nezákonně vedené trestní stíhání je třeba přihlídnout ke třem základním kritériím, kterými zpravidla jsou: povaha trestní věci, celková délka trestního řízení a následky v osobní sféře poškozené osoby“.

Žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu vydírání, za který bylo možno v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit trest odnětí svobody v rozmezí dvou až osmi let nepodmíněně. Jedná se o trest, který svou délkou je spíše středního charakteru a také povaha trestné činnosti, pro které byl žalobce stíhán, zpravidla působí společenské odsouzení. Tato popsána okolnost obecně svědčí pro přiznání zadostiučinění v peněžní formě, zdůrazněno tím, že žalobce v rámci trestního řízení byl vazebně stíhán, a to po dobu cca dvou a půl měsíců. Na druhou stranu je však nutné uvést, žalobce jakožto bezúhonná osoba, spíše mohl očekávat trest podmíněný. Také trestní stíhání trvalo po „velmi krátké“ období – 10 měsíců a jednalo se o dobu zcela přiměřenou. Žalobce byl proto v této souvislosti vystaven nejistotě a tlaku trestního stíhání jen po krátké období. Trestní stíhání žalobce pak neprošlo medializací, což v jiných případech je další důvod o vyšší intenzitě vzniklé nemajetkové újmy v důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání.

Rozhodně je nutné vzít v potaz, že nezákonně vedeným trestním stíháním, jak bylo v řízení prokázáno zejména svědeckými výpověďmi a listinnými důkazy, bylo zasaženo do osobnostních práv žalobce. U žalobce v důsledku vedeného trestního stíhání došlo k psychickým problémům, výrazně zhubl, začal trpět nespavostí, objevily se u něj i obtíže fyzického rázu. V této souvislosti proto musel vyhledat odbornou pomoc a začít užívat antidepresivní léky. K nejvýraznějšímu zásahu podle názoru soudu, jak prokázaly svědecké výpovědi, kdy jednotliví svědci vypovídali shodně, ve vzájemné korelaci, došlo v oblasti profesního života žalobce. Žalobce byl do té doby osobou podnikatelsky zdatnou, s rozsáhlými obchodními kontakty. V důsledku vedeného trestního stíhání se převážná část jeho obchodních partnerů od něj odvrátila a odmítla s ním nadále obchodně spolupracovat právě z důvodu, že žalobce byl trestně stíhán, aby nedošlo k poškození dobrého jména jejich firem. Také v důsledku vedeného trestního stíhání, nebyly uzavřeny některých smluvní vztahy, které byly již v konečné fázi před jejich realizací. Soud je proto závěru, že vedeným trestním stíháním bylo poškozeno i dobré jméno žalobce v podnikatelské (profesní) oblasti, o čemž svědčí i to, že žalobce musel započít podnikání v hlavním městě Praze, ač před tím úspěšně podnikal v [REDAKCE] a [REDAKCE]. Další zásah byl prokázán v oblasti společenských vztahů, neboť ze strany širokého okolí (spoluobčanů) v těchto městech, resp. ve městě [REDAKCE] docházelo k negativním projevům na adresu žalobce. Trestní stíhání vešlo ve městě [REDAKCE] ve všeobecnou známost, což mělo negativní vliv právě na vztahy s širokým okolím. Další zásah soud zaznamenal v oblasti osobních vztahů, neboť žalobce v důsledku vedeného trestního stíhání přišel o většinu svých přátel, se kterými do té doby udržoval úzké osobní vztahy a pravidelně se s nimi účastnil společných výletů, akcí apod., což posléze bylo z jejich strany odmítnuto.

Jak již soud naznačil shora, nebylo v řízení prokázáno tvrzení žalobce, že v důsledku trestného stíhání došlo k zásahu do jeho rodinného života žalobce v podobě narušení vztahu s bratrem, když vyslechnutí svědci nepotvrdili, že by jeho bratr s ním přestal komunikovat právě pro vedené trestní stíhání. Svědek P [REDAKCE] se vyjádřil, že tuto informaci má, avšak toliko z doslechu, svědkyně M [REDAKCE] sice vypověděla, že od doby vedeného trestního stíhání se žalobce přestal se svým bratrem stýkat, avšak konkrétní příčinu, tedy že by se tak stalo pro vedené trestní stíhání, neuvedla. Sám

žalobce ve své účastnické výpovědi hovořil o problematických vztazích mezi nimi, i stran faktického vypořádání dědictví po jejich otci. Není tak zřejmé a soud neměl postaveno najisto, zda k rozkolu mezi ním a jeho bratrem došlo pro tuto skutečnost či v důsledku vedeného trestního stíhání, popř. pro oba důvody či pro další okolnost. Osoba, která by dané mohla osvětlit – bratr žalobce, J. K., byl žalobcem navržen jako svědek, avšak následně žalobce od provedení tohoto důkazu upustil. Soud proto nemohl učinit závěr, že jedinou příčinou narušení rodinných vztahů s jeho bratrem, jak žalobce tvrdil, bylo právě vedené trestní stíhání.

Ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu ČR, konkrétně rozhodnutí ze dne 14. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, jež navazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2013, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, je zřejmé, že výše soudem přiznaného zadostiučinění musí odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují. Významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Za tímto účelem si pak soud opatří (a to i s využitím § 118a o.s.ř.) odpovídající zjištění. Žalobce by primárně měl zvolit přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka. Jelikož žalobce žádná srovnatelná rozhodnutí soudu nenabídl, zvolil soud srovnání s věcí vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 10C 136/2013. V této věci byla žalobci rozsudkem zdejšího soudu ze dne 1. 6. 2015, č.j. 10 C 136/2013-176 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2015, č.j. 58 Co 349/2015-201 přiznána na přiměřeném zadostiučinění za nezákonně vedené trestní stíhání částka ve výši 77.000 Kč. Žalobce v dané věci byl trestně stíhán pro trestný čin krácení daně, poplatku a podobné povinné platby, za který bylo možno v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit trest odnětí svobody v trvání 5 – 12 let. Poškozený nebyl vazebně stíhán a trestní stíhání trvalo 7 let a 7 měsíců. V jeho případě pak došlo k zásahu do osobnostních práv, zejména k zásahu do společenské oblasti, neboť jej přestali zdravit sousedé a odvrátili se od něj dlouholetí kamarádi. Také u něj došlo ke zhoršení zdravotního stavu. Jeho trestní stíhání bylo medializováno. Dále soud zvolil srovnání s věcí vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 10C 213/2012. V této věci bylo žalobci rozsudkem zdejšího soudu ze dne 13. 1. 2014, Č.j. 10 C 213/2012-638 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2015, č.j. 68Co 237/2014-690, přiznána na přiměřeném zadostiučinění za nezákonně vedené trestní stíhání částka ve výši 50.000 Kč. V této věci byl poškozený nejprve stíhán pro trestný čin týrání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 trestního zákona spáchaného ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona, za který bylo možné v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit trest odnětí svobody v trvání 5 – 12 let a posléze do pravomocného skončení trestního stíhání, tj. 1 rok a sedm měsíců již jen pro trestný čin útisku podle § 237 trestního zákona, za který bylo možné uložit trest odnětí svobody v délce nejvýše šest měsíců (tedy pro trestný čin vydírání byl trestně stíhán po dobu jednoho roku a pěti měsíců). Poškozený pak nebyl vazebně stíhán a nedošlo u něj k zásahu do osobnostních sfér. Jeho věc však byla medializována již v době před zahájením trestního stíhání, avšak i v průběhu samotného trestního řízení. S jeho případem byla obeznámena široká veřejnost, tedy spoluobčané i přátelé žalobce. V obou posuzovaných případech pak poškozeným hrozil vyšší trest odnětí svobody než žalobci (maximálně 12 let) a v obou případech trestní stíhání trvalo delší dobu, než v případě žalobce, zejména v případě ve věci 10 C 136/2013 byla doba

trestního stíhání až sedminásobná, tedy nepoměrně delší. Na druhou stranu však v obou posuzovaných případech nedošlo v případě poškozených k vazebnímu stíhání, jako u žalobce. V posuzované věci 10 C 136/2013 pak došlo k zásahu do osobnostních sfér u poškozeného shodně jako u žalobce, tzn. do oblasti společenských vztahů, zejména vztahů s veřejností a přátelských vztahů. Ve věci 10 C 213/2013 pak nedošlo k žádnému zásahu do osobnostních sfér poškozeného v důsledku vedeného trestního stíhání, avšak zase došlo k široké medializaci případu, což se v případě žalobce neudálo. V obou posuzovaných případech se pak poškozeným dostalo relativně zadostiučinění. S odkazem na shora sdělené tak soud nabyl přesvědčení, že i když trestní stíhání trvalo u žalobce kratší dobu (nebyl tlaku vedeného trestního stíhání vystaven dlouhodobě jako poškozený ve věci 10 C 136/2013), hrozila mu nižší trestní sazba a jeho případ nebyl medializován, avšak došlo u něj k výraznějšímu zásahu do jeho osobnostních sfér, navýšeno zásahem do pracovní oblasti (oproti poškozenému ve věci 10 C 136/2013) a navíc žalobce byl vazebně stíhán po dobu cca dvou a půl měsíců, žalobci by se mělo dostat vyššího finančního zadostiučinění, než v obou popsanych případech. Podle názoru soudu by se žalovaným poskytnuté zadostiučinění ve výši 50.400 Kč mělo navýšit ještě o částku 40.000 Kč, tedy celkem na částku ve výši 90.500 Kč. Byť žalovaný částku ve výši 50.400 Kč na nemajetkové újme poskytl žalobci za výkon vazby (vyloženo shora), soud tuto částku započítal jakožto částku poskytnutou z důvodu nezákonně vedeného trestního stíhání, když žalobce nenárokoval přiměřené zadostiučinění z důvodu vazebního stíhání. Vzhledem k tomu, že žalovaný uhradil žalobci částku ve výši 50.400 Kč, avšak žalobce v průběhu řízení nevezal žalobu ohledně této částky zpět, rozhodl soud, že žaloba je důvodná toliko do částky 40.000 Kč a rozhodl, jak je uvedeno ve výroku I. rozsudku. Zbytek žalobcem nárokováne částky zamítl jako nedůvodný (výrok II).

Soud ještě připomíná, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. jeho přiznání nad rámec konstatování porušení práva je na místě tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (viz. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2016, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). V kontextu s tímto soud uzavírá, že žalobci by se satisfakce za nezákonně vedené trestní stíhání skutečně mělo v relativně podobě dostat, avšak výše tohoto odškodnění by měla odpovídat obdobným případům a výši odškodnění, které v obdobných případech bylo soudy přiznáno (viz. shora). Soud je názoru, že odškodnění v celkové výši 90.400 Kč je vzhledem k popsáným okolnostem případu dostatečné a plnohodnotné.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., podle něhož účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přiznal soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování, nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl, v kontextu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30Cdo 3378/2003, podle něhož i částečné vyhovění žaloby v podobě částečně přiznané částky na přiměřeném zadostiučinění, je ve svém důsledku plným úspěchem žalobce ve věci. Žalobce má proto ve vztahu k žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení se skládají z částky 13.950,-Kč, podle ustanovení § 11 odst. 1,2, ustanovení § 7 a ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (4 úkony právní služby po

3.100,-Kč – převzetí věci, sepsání žaloby a 2x účast na jednání a 1 úkony právní služby po 1.550,- Kč – účast na jednání, které bylo z důvodu opětovného předvolání svědka odročeno) a z náhrady hotových výdajů ve výši 1.500,-Kč podle ustanovení § 13 odst. 1,3 ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 písm. a), d), g), odst. 2 písm. f) za použití odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (5 úkonů právní služby po 300,-Kč – převzetí věci, sepsání žaloby a 3x účast na jednání).

Lhůtu k plnění pak soud stanovil podle ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř. s přihlédnutím k tomu, že finanční prostředky žalovaného jsou vázány na státní rozpočet, kde je nutná delší doba pro jejich uvolnění. Tuto skutečnost soud reflektoval v poskytnutí delší lhůty k plnění.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost stanovenou tímto rozsudkem, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí, nebo nařízení exekuce.

V Praze dne 16. srpna 2017

Mgr. Tereza Jachura Maříková v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Milada Bryndová